

Άσκηση Ακοής – Σολφέζ – Ρυθμική Αγωγή ΙΙΙ (2024)
ΤΜΕΤ, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Μάθημα 6^ο

Μόνικα Ανδριανοπούλου

1α. Ρυθμός: Παραλλαγές πεντάηχου. Ρυθμικό σολφέζ (Τέταρτο=41)
(Προτεινόμενη ομαδοποίηση: 2+3)

152

1

2

3

4

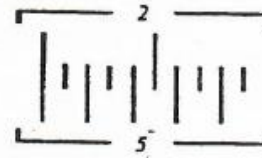
5

1β. Ρυθμός: Πολυρυθμός 2:5

Διεύθυνση πενταμερούς μέτρου
(Εισαγωγή Boettger):

3.1. 2 : 5 μονόφωνα

422

3 2

3 4

2:5 6

1γ.Ρυθμός: Πολυρυθμός 2:5

424 **in 4**

3 2:5

3 3:2

3 4

$\text{♩} = 104$ **in 2+3**

425

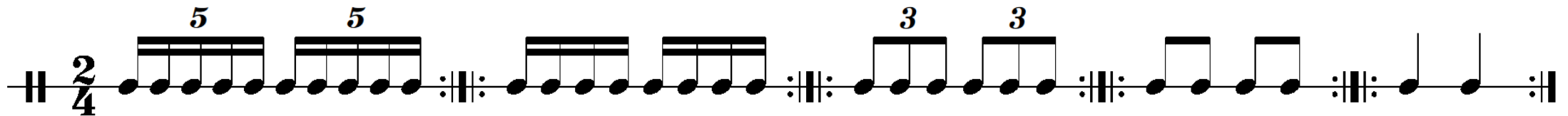
3 > >

2 3:2 2:3

3 4

1δ. Ρυθμός: Διμερής – Πενταμερής υποδιαίρεση παλμού, ανάγνωση
[«Άσκηση Ακοής», σελ.59]

Το πεντάηχο σε συνδυασμό με άλλες υποδιαίρεσεις του παλμού:

1ε.Ρυθμός: Διμερής έως πενταμερής υποδιαίρεση παλμού
(Τέταρτο=60)

156

2 3 4

5 6 7 8

159

$\text{♩} = 72$

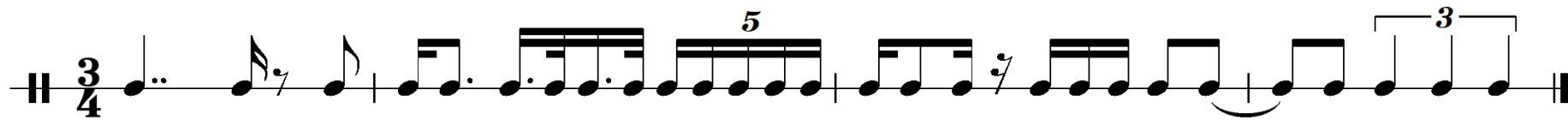
2

3 4

1ζ.Ρυθμός: Ακουστική αναγνώριση & καταγραφή
(πρβλ. «Άσκηση Ακοής», σελ.60, «Ρυθμική άσκηση 3^η»)

Ρυθμικό dictée:

2α.Αρμονία Ντιμινοῦτα πάνω στην οξυμένη ii→I, ή vi →V
 Παραδείγματα ρεπερτορίου: Μπαρόκ, Κλασικισμός, Ρομαντισμός («Άσκηση Αιολής», σελ.40)

EXAMPLE 25-4: Bach, *Well-Tempered Clavier, I, Prelude No. 3*

C#: I_{6/4} +II² (E⁴ = D*) I_{6/4} V⁷ I

Andante
 La prima parte senza replica

D: V +VI² V

[Beethoven Sonata No.10 (Op.14, No.2) - Editio Budapest]

EXAMPLE 25-6: Schubert, *String Quintet, Op. 163, I*
 Allegro ma non troppo

C:I +II² I

EXAMPLE 25-7: Tchaikovsky, *The Nutcracker: Waltz of the Flowers*

Tempo di valse

D: V +VI² V

2β. Η ντιμινοῦίτα ως αποτζιατούρα / ποικιλματική συγχορδία

The first system of musical notation is written on a single treble clef staff. It consists of three measures. The first measure contains a triad of notes (C4, E4, G4) labeled 'I'. The second measure contains a triad of notes (C#4, E4, G4) labeled '#ii°2'. The third measure contains a triad of notes (C4, E4, G4) labeled 'I'. Arrows indicate the chromatic movement of the notes from the first measure to the second, and from the second to the third.

The second system of musical notation is written on a single treble clef staff. It consists of three measures. The first measure contains a triad of notes (C4, E4, G4) labeled 'V'. The second measure contains a triad of notes (C#4, E4, G4) labeled '#vi°2'. The third measure contains a triad of notes (C4, E4, G4) labeled 'V'. Arrows indicate the chromatic movement of the notes from the first measure to the second, and from the second to the third.

2γ.Αρμονία: Ντιμινουίτα πάνω στην οξυμένη $ii \rightarrow I$, ή $vi \rightarrow V$
Λειτουργεί ως αποτζιατούρα / ποίκιλμα
(«Άσκηση Ακοής», σελ.39)

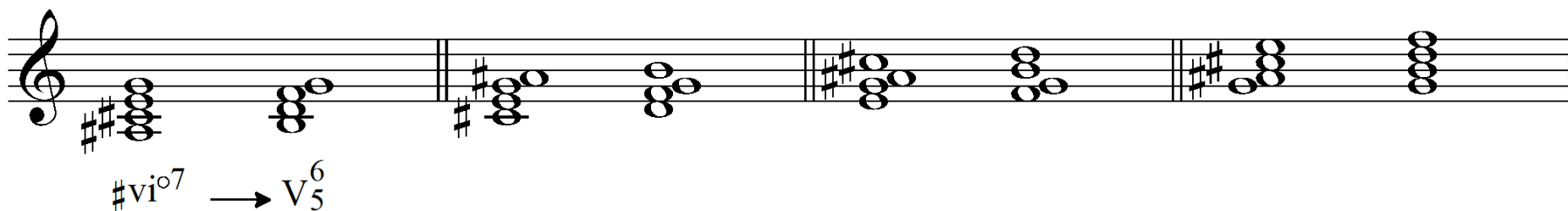
Η 'ντιμινουίτα-αποτζιατούρα' χτίζεται συνήθως πάνω στις βαθμίδες $ii (=I)$ & $vi (=V)$, με οξυμένες την 1η και 3η της συγχορδίας κάθε φορά. Οι ντιμινουίτες αυτές έχουν κοινή νότα με τη συγχορδία της λύσης, και λειτουργούν όχι ως συγχορδίες δεσπόζουσας, αλλά σαν αποτζιατούρες, ή ποικίλματα.

Ντο μείζονα:

The musical notation shows a treble clef with a 4/4 time signature. The key signature has two sharps (F# and C#). The first measure contains a sharp second degree diminished seventh chord (#ii°7) with notes D#, F#, A, and C. The second measure contains the first degree sixth chord (I6) with notes D, F#, A, and C. The notation is divided into four measures by double bar lines, with the first two measures showing the #ii°7 chord and the last two showing the I6 chord.

$\#ii^{\circ 7} \rightarrow I^6$

The musical notation shows a treble clef with a 4/4 time signature. The key signature has two sharps (F# and C#). The first measure contains a sharp sixth degree diminished seventh chord (#vi°7) with notes F#, A, C, and D. The second measure contains the fifth degree fifth chord (V5) with notes A, C, E, and G. The notation is divided into four measures by double bar lines, with the first two measures showing the #vi°7 chord and the last two showing the V5 chord.

$\#vi^{\circ 7} \rightarrow V_5^6$

28. Αρμονική διαδοχή – dictée
(«Άσκηση Ακοής, σελ.51, διαδοχή αρ.3)

The image shows a musical score for a harmonic sequence exercise. It consists of two staves, a treble clef staff and a bass clef staff, both in 4/4 time and the key of B-flat major (two flats). The first measure contains a whole chord in the treble clef (F4, A4, C5) and a single note in the bass clef (B2). The rest of the staff is empty, indicating a sequence of chords to be written.

I

2ε.Αρμονική διαδοχή – dictée
(«Άσκηση Ακοής, σελ.51, διαδοχή αρ.3)

The musical score is written in 4/4 time and consists of two staves. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The piece begins with a piano (p) dynamic marking. The first staff (treble clef) starts with a chord of F major (F4, A4, C5) and proceeds with a melodic line of quarter notes: F4, A4, Bb4, C5, D5, E5, F5, G5, A5, Bb5, C6. The second staff (bass clef) starts with a chord of F major (F2, A2, C3) and proceeds with a melodic line of quarter notes: F2, A2, Bb2, C3, D3, E3, F3, G3, A3, Bb3, C4. The piece concludes with a final chord of F major (F2, A2, C3) in the bass staff and a final note of F4 in the treble staff. A Roman numeral 'I' is placed below the first measure, and a fermata is placed over the final note in the bass staff.

2ζ. Αρμονική διαδοχή – dictée
(«Άσκηση Ακοής, σελ.51, διαδοχή αρ.3)

The image shows a musical score for a harmonic sequence in 4/4 time, featuring a treble and bass clef. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The sequence consists of 14 chords, with the first 12 chords having figured bass notation below them. The chords and their figured bass notation are: I, It., V, (V)₅⁶, vi, iv, I, (V)₅⁶, ii, V₅⁶, I, #ii^{o2}, I, and a final chord with a double bar line. The figured bass notation is in blue. The chords are: I (C major), It. (E-flat major), V (G major), (V)₅⁶ (G major, 5th inversion), vi (F major), iv (D minor), I (C major), (V)₅⁶ (G major, 5th inversion), ii (D minor), V₅⁶ (G major, 5th inversion), I (C major), #ii^{o2} (D minor, augmented), I (C major), and a final chord with a double bar line.

3α. Δίφωνη μελωδία – dictée
(«Άσκηση Ακοής, σελ.12, μελωδία αρ.4, μμ.1-9)

The image shows a musical score for a two-part melody exercise. It consists of two staves, a treble clef staff on top and a bass clef staff on the bottom, both in 3/4 time. The key signature is one flat (B-flat). The first measure of the treble staff contains a quarter note G4. The first measure of the bass staff contains a half note F3. The remaining eight measures of both staves are empty, indicating a dictation exercise where the student must write the melody from memory.

3β. Δίφωνη μελωδία – λύση
(«Άσκηση Ακοής, σελ.12, μελωδία αρ.4)

62. Moderately fast

The musical score consists of two systems, each with two staves. The key signature has one flat (B-flat) and the time signature is 3/4. The first system starts with a *mp* dynamic. The second system begins with a *mf* dynamic, followed by a *rall.* marking. The third system starts with a *mf* dynamic, then a *p* dynamic, and ends with a *rall.* marking. The score includes various note values, rests, and phrasing slurs.

Ως το επόμενο μάθημα:

- **Δίφωνη μελωδία σε φα μείζονα (βλ. διαφάνεια 3α):** Ολοκληρώστε το dictée για τα μέτρα 1-9 από το ηχητικό αρχείο*, και τραγουδήστε σολφέζ ολόκληρη τη μελωδία, κάθε φωνή χωριστά. (Λύση: σελ.12, μελωδία αρ.4 των σημειώσεων «Άσκησης Ακοής»).
- **Τραγούδι με αρπίσματα, της ντιμινοΐτας – αποτζιατούρας ή ποικιλματικής** (βλ. διαφάνεια 2β. Σχετικό υλικό: «Άσκηση Ακοής», σελ.39)
- **Τραγούδι της διαδοχής** αρ. 3 στη σελ.51 των σημειώσεων «Άσκησης Ακοής» (σιb μείζονα), με ανιόν&κατιόν άρπισμα κάθε συγχορδίας από τον μπάσο, σε κλειστή θέση.
- **Ασκήσεις ρυθμικού solfège:** Boettger 159, 424 (δίνονται ηχογραφημένες*).
- **Ασκήσεις ακουστικής αναγνώρισης & καταγραφής “Compus III” (βλ. Έγγραφα eclass):** Ασκήσεις Α-Δ (διαστήματα, συγχορδίες, διαδοχές, ρυθμός) από το τρίτο σετ ασκήσεων, ‘COMPUS 3’**. Δουλέψτε ιδιαίτερα με τις ασκήσεις που βρίσκετε πιο χρήσιμες για τις δικές σας ανάγκες.
- [Επανάληψη οποιουδήποτε άλλου τμήματος του 6^{ου} μαθήματος στο οποίο υπήρξε δυσκολία εκτέλεσης / κατανόησης].

*Για το ηχογραφημένο υλικό του μαθήματος, πάτε στο Open eClass > Έγγραφα > (ii) Ηχητικά αρχεία μαθημάτων > Ηχητικά αρχεία Άσκ.Ακ.ΙΙΙ - Μάθημα 06o.zip, ή στο Open eClass > Σύνδεσμοι > Άσκηση Ακοής ΙΙΙ: Ηχητικά αρχεία μαθημάτων

**Για τα ηχητικά αρχεία του Compus πάτε στο Open eClass > Έγγραφα > Ασκήσεις dictee (‘Compus’) – Ηχητικά αρχεία, ή στο Open eClass > Σύνδεσμοι > Compus 3, ηχητικά αρχεία

Ἔστι Δίκης ὀφθαλμός, ὅς τὰ πάνθ' ὄρα̃.
(Υπάρχει ένα μάτι Δικαιοσύνης, που βλέπει τα πάντα.)
(*Μένανδρος*, 4^{ος}-3^{ος} αι. π.Χ.)

Ο καλύτερος τρόπος να δίνεις κουράγιο στον εαυτό σου είναι να δίνεις κουράγιο στους άλλους.
(*Mark Twain*, 1835-1910)

Une Allée du jardin de Monet, Giverny (1902)
by [Claude Monet](#).